

VAK BEW EGING

MILITANTENMAGAZINE VAN HET ACV / 8 FEBRUARI 2023 / 978

+index

SPECIAL

Index
we trust

INDEX
WE TRUST

HET PUNT

De index,
zegen of vloek?

FACTCHECK

Zes factchecks
over de index

INTERNATIONAAL

Buitenland benijdt
onze index

Het ACV lanceert een campagne met als slogan 'Index we trust' om het belang van de index in de verf te zetten.

>> www.hetacv.be/index

REDACTIE
VAKBEWEGING
Postbus 10
1031 Brussel
Tel. 02 244 34 81

vakbeweging@acv-csc.be
www.vakbeweging.be
Eindredactie:
Patrick Van Looveren en
Bram Van Vaerenbergh
Werken mee aan dit nummer:
Bram Van Vaerenbergh, Patrick
Van Looveren, David Vanbellingen,
Chris Serroyen, Thomas Greuse,
Ive Rosseel, Renaat Hanssens,
Erik Van Laecke, David Morelli,
Donatienne Coppieters
Foto cover: Shutterstock
Vormgeving:
Gevaert Graphics
Druk: Drukkerij 't Hooft
Verantw. uitgever:
Dominique Leyon

De index, zegen of vloek?

Een kleine helft van de werknemers in de privésector kreeg eind januari eindelijk de lang verwachte aanpassing van hun loon aan de gezondheidsindex te zien op hun bankrekening. Daarmee komt hun koopkracht min of meer terug op het peil van een jaar geleden, wat ook betekent dat ze de voorbije twaalf maanden een steeds groter deel van hun inkomen aan de gestegen kosten voor energie, voedsel, huur, enz. moesten besteden. Vooral voor de lagere inkomens betekent het aan de inflatie aangepaste loon dat ze weer even naar adem kunnen happen. Eventjes maar. Want nadien begint weer de opbouw van een jaar lang achterlopen op de inflatie. En wat kwijt is, krijgt men nooit terug. Maar toch betekent de indexering voor iedereen, met een loon of een vervangingsinkomen, dat ze er op kunnen vertrouwen dat hun koopkracht op termijn ongeveer gelijke tred houdt met de inflatie. Bovendien is de index in deze economisch turbulente tijd cruciaal voor de binnenlandse consumptie, die onze economie uit de greep van recessie houdt.

Werkgeversbonden en sommige economen kondigen evenwel alle onheil aan als we niet snel het indexstelsel op de schop nemen. "De loonindexering is onbetaalbaar en bedrijven gaan massaal ontslaan om niet over kop te gaan". Dat geluid horen we al een heel jaar lang, maar de naakte economische cijfers vertellen een ander verhaal. De Nationale Bank berekende dat het bruto exploitatieoverschot een recordniveau van meer dan 44% van de toegevoegde waarde bereikt in 2022. Voor de komende jaren wordt wel een lichte daling verwacht, maar dan nog blijft tot 2025 het bruto exploitatieoverschot hoger dan 40%, wat hoger is dan het gemiddelde van de periode 1999-2019. Die cijfers worden positief beïnvloed door enkele toponderningen. Maar als we inzoomen zien we dat ook de 'gewone' ondernemingen in 2022 goed stand houden. In 2022 ligt de bruto omzetmarge van de mediane onderneming 0,7 procentpunt lager dan het hoge gemiddelde van de periode 2015-2019. We ontkennen niet dat de winstgevendheid van een pak bedrijven daalt en dat voor een aantal de situatie moeilijk kan zijn. Maar we komen wel uit een periode van absolute hoogconjunctuur inzake winstgevendheid. Na een lange reeks goede jaren kunnen moeilijke jaren

**"DE INDEX IS EEN SYSTEEM
DAT ZIJN DEGELIJKHEID
VOLOP BEWIJST EN WAAR
MEN IN MENIG ANDER LAND
MET VEEL INTERESSE
NAAR KIJKT."**

volgen en een vooruitziend ondernemer houdt hier rekening mee.

Maar krijgen we dan geen loon-prijsspiraal waardoor de inflatie blijvend hoger uitkomt in België? In tegenstelling tot de jaren 1970-1980 is er vandaag geen loon-prijsspiraal te bespeuren. Een studie van Denktank Minerva wijst uit dat de hoge inflatie aangedreven wordt door energieprijzen en gestegen productieprijzen. Veel ondernemingen rekenen immers hun gestegen kosten door om hun marges op peil te houden. De verwachte inflatie voor 2023 is in België slechts een fractie hoger dan in de eurozone en beduidend lager dan in Duitsland, wat er op wijst dat de loonindexering geen extra inflatiespiraal in gang zet.

Moeten we dan met deze uitzonderlijke hoge inflatie het systeem toch niet aanpassen, want niet iedereen heeft de indexering toch even hard nodig? Voorstanders van een zogenaamde 'sociale index' willen de indexering voorbehouden voor de laagste lonen. Of promoten de 'index in centen in plaats van in procenten'. Er zijn evenwel veel argumenten om op deze sirenenzang niet in te gaan. Een goede financiering van de sociale zekerheid bijvoorbeeld, die onder druk komt als de inkomsten, via werknemers- en patronale bijdragen, niet volgen. Terwijl de uitgaven wel volledig geïndexeerd worden. Bovendien kunnen hogere inkomens hun loon hoe dan ook op peil houden omdat ze een sterkere arbeidsmarktpositie hebben. Ze zullen het gedeelte van hun brutoloon dat niet geïndexeerd wordt zeer snel compenseren, met fiscaal en parafiscaal interessante extralegale

FACTCHECK OVER DE INDEX

18

voordelen. Waarbij de sociale zekerheid opnieuw de pineut is. Er is trouwens geen goed argument te geven waarom ook de koopkracht van de hogere inkomens niet gevrijwaard mag worden. Eens men aan het indexeringssysteem morrelt is het hek van de dam, en zullen steeds nieuwe voorstellen volgen voor uitzonderingen die de automatische indexering alsmaar verder uithollen.

Een systeem dat zijn degelijkheid volop bewijst en waar men in menig ander land met veel interesse naar kijkt, gaan we niet op de schroothoop dumpen, omdat er tijdelijk wat druk op de ketel komt. De baten die dit in de ogen van sommigen oplevert wegen niet op tegen de kosten in termen van geschaad consumentenvertrouwen, toenemende inkomensongelijkheid, financieringstekort van de sociale zekerheid en van publieke diensten, uitholling van een systeem dat een rechtvaardige verdeling van de welvaart garandeert en finaal het functioneren van onze democratie. Wij kiezen de zegen en niet de vloek.

/ Marc Leemans, voorzitter ACV /
/ Marie-Hélène Ska,
algemeen secretaris ACV/

21

Mijn frieten worden
duurder, ook als de
aardappelprijs
daalt

22

"Vakbonden uit
andere landen
benijden onze
index"

6

HOE WORDT DE INDEX BEREKEND?

10

HOE EN WANNEER WORDEN
LONEN GEÏNDEXEERD?

14

EEN INDEXSPRONG,
WAT IS DAT JUIST?

15

IMF WIL ENERGIEPRODUCTEN
SCHRAPPEN UIT DE INDEX.
WAT ZIJN DE GEVOLGEN?

18

FACTCHECK OVER DE INDEX

21

OOK DIT
Mijn frieten worden duurder,
ook als de aardappelprijs daalt

22

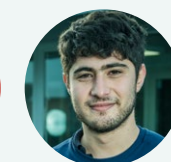
"VAKBONDEN UIT ANDERE
LANDEN BENIJDEN ONZE INDEX"

24

INDEX WE TRUST
Campagnemateriaal

MIJN INDEX

BRANDWEERMAN RIK COOLEMAN, METAALARBEIDER MIKAÏL OZDEMIR,
ACV PULS-SECRETARIS VRIJE BEROEPEN MAGALI VERHAEGEN
EN GEPENSIONEERDE FRANÇOISE SIMAR OVER DE INDEX

OOSTENDE 2.02.23

“Indexering is geen loonopslag, maar compensatie van gestegen levensduurte”

Rik Cooleman (55) werkt al 26 jaar als brandweerman. Als personeelslid van de overheid wordt zijn wedde geïndexeerd met 2% de tweede maand volgend op de maand waarin de spilindex wordt overschreden. Zijn laatste loonaanpassing kreeg hij in januari, omdat de spilindex in november 2022 werd overschreden.

Rik is korporaal-peloton bij de brandweer in hulpverleningszone 1 in West-Vlaanderen. Zijn standplaats is de brandweerkazerne in de Velodroomstraat in Oostende. “Ik ben 15 jaar meegegaan met de ambulance. Dat doe ik niet meer. Ik stuur nu een team aan van 4 mensen. Ik ga als eerste van mijn team binnen bij een brand. We doen vooral kleine interventies. We worden bijvoorbeeld ook ingeschakeld bij een omgewaaide boom. Ik verdien goed mijn boterham, om en bij de 3000 euro netto per maand. Dat komt voor een groot stuk door de lange anciënniteit die ik intussen heb opgebouwd. Een beginnende brandweerman moet het met veel minder doen. Aan dat nettobedrag kom ik ook door de extra premie van 38% die we krijgen voor operationaliteit (onderhouden van fitheid en competenties) en onregelmatige prestaties. Die premie telt wel niet mee voor het pensioen. Brandweerman is geen evident beroep. Je bent ook ‘s nachts en in de weekends aan de slag en komt vaak in risicovolle, zeg maar gevaarlijke, situaties. We moeten ons permanent bijscholen. Je moet bijvoorbeeld een grote materialenkennis hebben.

Door de snel oplopende inflatie het afgelopen anderhalf jaar is de spilindex sinds september 2021 zes keer overschreden. Ons loon werd telkens aangepast. Een loonsverhoging is dat niet. Het is enkel een stuk compensatie voor de gestegen levensduurte. Als je geen indexaanpassing krijgt, dan verlies je koopkracht. Voor de gemeenten die instaan voor de financiering zijn de regelmatige indexaanpassingen wel een harde dobber. Zij krijgen die slechts gedeeltelijk gecompenseerd door de hogere overheid en de lonen maken 80% uit van de uitgaven.”

TEKST Patrick Van Looveren | Foto James Arthur

Rik

Hoe wordt de index berekend?

De inflatie berekenen en op die basis de index is een complex verhaal. Over getuigen, de indexkorf, het huishoudbudgetonderzoek, het gewichtenschema, indexagenten, scannerdata, webscraping, de indexcommissie, de consumptieprijsindex en de gezondheidsindex ...

TEKST Patrick Van Looveren | ILLUSTRATIE Irina Strelnikova

Om een volledig en dus correct beeld te hebben van de evolutie van de prijzen van goederen en diensten zou je alle prijzen van alle goederen en diensten permanent moeten monitoren. Dat is ondoenbaar. Daarom worden de prijzen opgevolgd van de belangrijkste goederen en diensten. Die worden 'de getuigen' genoemd. Samen vormen ze de 'indexkorf'.

Huishoudbudgetonderzoek

Om te weten waaraan een doorsnee gezin zijn geld besteedt, doet Statbel, een afdeling van de FOD Economie, om de twee jaar een huishoudbudgetonderzoek (HBO)

bij meer dan 5.000 gezinnen (dat kunnen ook alleenstaanden zijn). Het laatste huishoudbudgetonderzoek waarvan de resultaten beschikbaar zijn is dat van 2020.

Al was dat niet echt een normaal jaar, door de zware gevolgen van de COVID-19-crisis op wat gezinnen kochten aan producten en diensten. Daarom werd voor het bepalen van het gewicht van elk product en elke dienst in de indexkorf (het gewichtenschema) voor de index in 2022 en 2023 uitgegaan van de enquête van 2018. Momenteel loopt de dataverzameling van de enquête in 2022. Die zal gebruikt worden voor het gewichtenschema voor de index in 2024.

— // —
De prijzen van de belangrijkste goederen en diensten worden opgevolgd. Die worden 'de getuigen' genoemd. Samen vormen ze de 'indexkorf'.

Sinds 1935 komt elke maand een **indexcommissie** samen. Die bestaat uit 7 vertegenwoordigers van de vakbonden (waarvan 3 van het ACV), 7 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties en 7 academici van de universiteiten. De indexcommissie geeft haar goedkeuring aan de berekende consumptieprijsindex en geeft adviezen.

Nieuwe getuigen

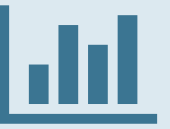
De producten en diensten die gezinnen kopen veranderen doorheen de tijd. Anders zouden we nog altijd bolhoeden en muziekcassettes als getuigen hebben. In de indexkorf worden elk jaar een aantal 'getuigen' geschrapt omdat ze minder of nog amper gekocht worden en een aantal nieuwe opgenomen. Getuigen die er dit jaar bijkomen zijn de plint en de fietsbel. En 'recreatieve cursussen en opleidingen' vervangen de getuige 'muziekles'.

Indexagenten, scannerdata en webscraping

De evolutie van de prijzen wordt op verschillende manieren opgevolgd. Enquêteurs van de FOD Economie registreren in verscheidene verkooppunten de prijzen van producten en diensten uit de indexkorf. Het aantal enquêteurs - indexagenten worden ze ook genoemd - loopt terug. Van 24 in 2015 naar 13 nu. Om de prijzen op te volgen, wordt immers meer en meer gebruik gemaakt van scannerdata (de kassagegevens van grote winkelketens) en webscraping (waarbij prijzen van het internet worden gehaald).

Consumptieprijsindex en gezondheidsindex

Statistici van Statbel gaan aan de slag met al die prijsgegevens en komen zo tot de 'consumptieprijsindex'. Uit die index worden vervolgens de prijzen van tabaksproducten, alcoholhoudende dranken, benzine en diesel geschrapt om te komen tot de "gezondheidsindex". Het is die gezondheidsindex die wordt gebruikt voor de indexering van lonen en wedden, sociale uitkeringen en pensioenen en de indexering van huurprijzen. II

1920

De eerste consumptieprijsindex (toen nog index van de kleinhandelsprijzen genoemd) werd gepubliceerd in 1920. Die werd berekend aan de hand van 56 producten (voornamelijk voedingswaren), verspreid over 59 lokaliteiten (steden en gemeenten).

1935

In de privésector werden in 1920 de eerste cao's afgesloten die voorzagen in een automatische indexering van de lonen. Geleidelijk volgden meer sectoren. Na de tweede wereldoorlog voorzagen bijna alle paritaire comités in een automatische indexering. In de openbare sector werd het principe ingevoerd bij KB in 1935.

1994

In januari 1994 werd de gezondheidsindex ingevoerd. Het viermaandelijks gemiddelde van die gezondheidsindex is de basis voor de indexering van lonen, sociale uitkeringen en pensioenen en huurprijzen.

“Zonder indexering komt er niks bij mijn loon”

Mikaïl Ozdemir (26) woont nog bij zijn ouders in Manage (in de provincie Henegouwen) en werkt enkele kilometers verderop in Nijvel als monteur bij Twin Disc. “De kosten van het levensonderhoud zijn aanzienlijk gestegen sinds ik aan het werk ben, maar de lonen houden geen gelijke tred.”, zegt de jonge vakbondsafgevaardigde van ACV-CSC METEA.

“Toen ik vijf jaar geleden in dienst trad, kon ik van mijn salaris rondkomen. Ik besloot een huis te kopen. Maar alles is veel duurder geworden: de prijs van de materialen voor de renovatie van mijn huis is geëxplodeerd, de prijs van diesel is gestegen van 1,40 euro per liter tot soms meer dan 2 euro, de prijs van pellets is meer dan verdrievoudigd... Het is een goede zaak dat we een automatische indexering hebben van onze lonen, maar dat dekt de kosten van het levensonderhoud niet. We hebben een jaarlijkse indexering, in juli. Die bedroeg 8%, goed voor zo'n 30 euro netto extra per maand. Dat is een duwtje in de rug, maar het is lang niet genoeg. Aangezien de prijzen voortdurend blijven stijgen, is een indexering op jaarbasis niet aangepast om er de stijgende kosten mee te kunnen opvangen. Zelfs met mijn correcte salaris kan ik het niet langer bolwerken als de prijzen in dit tempo blijven stijgen. Wat me momenteel op de been houdt en me in staat stelt mijn lening af te betalen, is dat ik geen huur hoeft te betalen. Onder de huidige omstandigheden hoeft ik zelfs niet te overwegen om bij iemand in te trekken.

Maar versta me niet verkeerd. Ik ben heel blij met de jaarlijkse indexering. Het is zowat het enige moment waarop we ons loon zien evolueren. Bij Twin Disc zijn loonsverhogingen gekoppeld aan een evaluatieprocedure die om de drie jaar plaatsvindt. Door de loonnormwet van 1996 is deze evaluatie de enige manier om een echte loonsverhoging te krijgen. Maar die evaluatie gebeurt dus maar om de drie jaar. Zonder indexering zou mijn loon niet evolueren. De index moet dus worden gehandhaafd en de wet van 1996 moet worden herzien.” De dreiging van een indexsprong is voor hem ondenkbaar: “Het zou de situatie van veel werknemers die tijdelijk werkloos zijn geworden door bevoorradingsproblemen voor bepaalde onderdelen of materialen nog pijnlijker maken.” Voor de jonge monteur is het klaar als een klontje: ofwel dalen de kosten van het levensonderhoud, ofwel stijgen de lonen. “Aangezien de kosten waarschijnlijk hoog zullen blijven, moeten de lonen omhoog.”

TEKST David Morelli | Foto Guy Puttemans

Mikaïl

Hoe en wanneer worden lonen en uitkeringen geïndexeerd?

De automatische loonindexering is van toepassing op de lonen van alle overheidspersoneel en van (bijna) alle werknemers uit de privésector die vallen onder een paritair comité. Ook de (meeste) sociale uitkeringen worden geïndexeerd. De indexering is sinds 1994 gebaseerd op de gezondheidsindex. Dit is het nationale indexcijfer van de consumptieprijzen exclusief bepaalde producten die geacht worden schadelijk te zijn voor de gezondheid of het milieu: alcohol, tabak, benzine en diesel. Over het gebruikte indexeringsmechanisme werd voor de lonen in de privésector geen interprofessionele afspraak gemaakt. Dat wordt beslist per paritair comité. Daardoor is de koopkracht voor iedereen niet op dezelfde manier beschermd.

TEKST Patrick Van Looveren | FOTO O6photo

Er zijn twee grote indexeringsmechanismen voor de lonen in de privésector. Voor 43,44% van de werknemers volgt een indexaanpassing na een overschrijding van de spilindex met 1 of 2%. Op dat moment worden de lonen aangepast met respectievelijk 1 of 2%. Voor meer dan de helft van de werknemers gebeurt de indexaanpassing echter op een vast tijdstip (voor de meesten 1 keer per jaar, maar in een aantal paritaire comités ook halfjaarlijks of elke 3 maanden, soms zelfs maandelijks).

Koopkrachtverlies niet volledig gecompenseerd

Geen enkel indexeringssysteem volgt nauwgezet de inflatie. Ten eerste omdat de gezondheidsindex bepaalde producten uitsluit. Ten tweede doen niet alle gezinnen hetzelfde met hun inkomen. Een voorbeeld: als het vooral de energieprijzen zijn die sterk stijgen, zullen gezinnen die een groter deel van hun inkomen in energie steken, bij indexering toch serieus achteruitboeren. Omdat de indexering gebeurt op basis van de consumptie van een gemiddeld gezin. Ten derde

—//—
"Niet iedereen is op dezelfde manier beschermd."

is er een vertragingseffect is. Hoe langer wordt gewacht met indexering, hoe meer verlies in afwachting van de indexering.

In periodes met een sterke inflatie – zoals het afgelopen jaar – garanderen indexeringssystemen met een aanpassing na overschrijding van een spilindex beter de koopkracht dan systemen die een aanpassing voorzien op een welbepaald tijdstip. Zeker werknemers in de privésector die maar één keer per jaar een indexaanpassing krijgen, hebben de voorbije twee jaar een substantieel loonverlies geleden vooraleer hun loon geïndexeerd werd. Denk aan de meer dan een half miljoen bedienden uit het aanvul-

Indexering van de sociale uitkeringen en van de lonen in de openbare sector

Als de prijzen van producten en diensten met meer dan 2% stijgen, dan is de zogenaamde 'spilindex' overschreden en worden de sociale uitkeringen geïndexeerd. Dit gebeurt in de eerstvolgende maand na de overschrijding van de spilindex. Een maand later worden ook de lonen in de openbare sector geïndexeerd. Zo werd de spilindex in november 2022 overschreden. Als gevolg daarvan werden de sociale uitkeringen in december 2022 en de lonen van het overheidspersoneel in januari 2023 met 2% aangepast aan de gestegen levensduurte.

lend nationaal paritair comité voor bedienden, die elk jaar een indexaanpassing krijgen in januari. Op 1 januari 2023 werd hun loon dan wel geïndexeerd met 11,08%, maar de maanden voordien leden ze door de oplopende inflatie heel wat koopkrachtverlies (zie de simulatie in de tabel hieronder).

Om nog niet te spreken van de werknemers die geen of slechts een gedeeltelijke automatische indexering krijgen. Volgens een voorzichtige raming werkt 1,7% van de werknemers uit de privésector in een onderneming die onder een paritair comité valt waar

helemaal geen mechanisme van automatische indexering is. Dat verlies wordt soms gecompenseerd via de tweejaarlijkse loononderhandelingen. Maar in een periode van sterke inflatie moet je er niet op rekenen dat de werkgevers dat verlies volledig willen compenseren. Het zou daarom goed zijn moesten we op interprofessioneel vlak tot een aanvullend indexmechanisme kunnen komen, van toepassing op sectoren die geen regeling hebben getroffen. Dat kan dan ook zijn dienst bewijzen voor personen die soms worden uitgesloten van sectorale mechanismen, in het bijzonder kaderleden. ■

GECUMULEERD VERLIES PER INDEXERINGSMECHANISME

Type indexeringsmechanisme	Gecumuleerd verlies in euro tussen februari 2021 en januari 2023
zonder indexering	5.219,95
1x per jaar in januari	3.401,59
1x per jaar in juli	2.840,46
2X per jaar	2.308,84
4x per jaar (januari, april, juni, oktober)	2.080,12
Indexering voor sociale uitkeringen	1.560,91
Indexering van salarissen overheidssector	2.005,63

Bij deze berekening werd uitgegaan van een loon/inkomen van 3.300 euro bruto/maand (ongeveer het mediaanloon in België)

Bron: Berekening ACV

51.693

Er zijn in de privésector 9 paritaire comités met om en bij de 51.693 werknemers waar geen afspraken werden gemaakt over de indexering van de lonen. Dat wil niet zeggen dat die werknemers geen indexering krijgen, maar dat moet dan in overleg met hun werkgever gebeuren.

1.396

40% van de werknemers uit de privésector krijgen een jaarlijkse indexaanpassing in januari. In vergelijking met werknemers die een indexaanpassing krijgen telkens de spilindex met 2% overschreden wordt, misliepen zij voor de voorbije twee jaar 1.396 euro loon (berekend op het Belgische mediaanloon van 3.300 euro bruto).

98

De dekkingsgraad van werknemers die vallen onder een geïnstitutionaliseerd indexeringsmechanisme in België is 98%. Alleen Luxemburg doet beter. Het aantal sectoren/bedrijven dat een beleid voert waarbij de lonen worden aangepast aan de inflatie verschilt sterk in Europa.

GENT 3.02.23

“Mensen beseffen te weinig dat de automatische indexering er is dankzij de syndicale slagkracht”

Magali Verhaegen (52) is sectorverantwoordelijke vrije beroepen bij ACV Puls. Voor de 38.000 werknemers die aan de slag zijn bij advocaten, gerechtsdeurwaarders, accountants en belastingconsulenten, boekhouders, bedrijfsrevisoren, architecten, landmeters en dierenartsen is sectoraal geen koppeling voorzien met de gezondheidsindex voor alle lonen boven het minimumloon. En daar is onvrede over.

We hadden hier graag een werknemer uit de sector van de vrije beroepen aan het woord gelaten en in beeld gebracht. Maar de mensen die we contacteerden kwamen liever niet met hun naam en foto in een magazine. “Ik kreeg de voorbije weken heel wat verongelijkte werknemers aan de lijn.”, zegt Magali. ‘Hoe kan het in godsnaam dat mijn loon op 1 januari 2023 maar met 1,664% toeneemt, als het leven 10,47% duurder is geworden?’ Die 1,664% op 1 januari 2023 is de maximale indexering die de werkgevers in het vorige sectorakkoord wilden toestaan. Ver dus onder het inflatiecijfer. Sommige werkgevers uit de sector passen een betere index toe voor hun medewerkers. Maar uit een enquête van ACV Puls bij leden blijkt dat een ruime meerderheid dat niet doet. Als werknemer ben je in PC 336 dus afhankelijk van de goodwill van je werkgever. Als je werkgever niet verder wil gaan dan de sectoraal voorziene 1,664%, dan schiet je er met een bruto maandloon van 3.000 euro momenteel op jaarbasis 3.677 euro bij in (of anders uitgedrukt dan werk je op één jaar meer dan één maand gratis). De werkgevers van het paritair comité van de vrije beroepen zijn voornamelijk kleine ondernemingen met maar enkele werknemers in dienst. Als vakbond zijn we dan ook maar in een paar bedrijven in de sector aanwezig. Het opbouwen van syndicale druk bij loononderhandelingen is dan ook niet eenvoudig. Dat verklaart waarom een aantal in andere sectoren courante loon- en arbeidsvoorwaarden, zoals een eindejaarspremie of de automatische indexering van de lonen in deze sector nog niet bestaan. Vakbondswerk is hier nog pionierswerk. We doen er alles aan om leden te ondersteunen die bij hun werkgever aandringen op betere loon- en arbeidsvoorwaarden. En voeren actie om die sectoraal af te dwingen. Werknemers uit sectoren die wel een eindejaarspremie en een automatische indexering van hun loon hebben beseffen te weinig dat dit is dankzij de syndicale slagkracht.”

TEKST Patrick Van Looveren | Foto James Arthur

Magali

Een indexsprong, wat is dat juist?

Een indexsprong is het vehikel bij uitstek voor de regering “om de prijzen te doen dalen en de concurrentiekracht van de bedrijven op punt te houden”. De laatste keer dat de regering een indexsprong doorvoerde, was onder premier Charles Michel in 2015. Uit een studie van de Nationale Bank uit 2019 bleek echter dat het beoogde effect deels gemist werd: met een deel van de meevaller krikten de bedrijven hun winstmarges op. Maar wat is dat nu net, een indexsprong? Thomas Greuse, adviseur op de studiedienst van het ACV, legt het uit.

TEKST Bram Van Vaerenbergh | FOTO Patrick Van Looveren

Wat is een indexsprong?

“Bij een indexsprong wordt de indexatie gedurende een bepaalde tijd gepauzeerd. Voor de openbare sector en de sociale uitkeringen – waar er wordt geïndexeerd als de spilindex overschreden wordt – wordt een indexatie overgeslagen. Voor de meeste andere sectoren waar er op een vast tijdstip wordt geïndexeerd, wordt 2% van de beoogde indexering ingetrokken.”

Maar er bestaan ook andere manieren dan een indexsprong om de indexatie lager te houden?

“Het draait altijd rond drie factoren: arbeid, kapitaal en de staat. Als een van die drie minder ontvangt, profiteren de anderen. Zo is bijvoorbeeld de btw-verlaging op energie van 21% naar 6% een goed voorbeeld. Hier betaalt de staat de rekening, maar door die verlaging van de btw vertraagt ook de inflatie en neemt de indexatie dus minder snel toe. Met als gevolg dat het geld gemiddeld genomen niet bij de werknemer terecht komt, maar bij de werkgever. Want die moet minder indexeren. Al is het bij de werknemers ook een verhaal met winnaars en verliezers. Hoe groter het deel van het inkomen waarmee je de energierekening moet betalen, hoe meer kans dat je wint. Hoe kleiner, hoe meer kans dat je verliest.”

En concreet, welke gevolgen heeft een indexsprong voor de lonen, uitkeringen en pensioenen?

“Het staat vast dat je minder krijgt dan waar je normaal recht op had. Het blijft een evenwicht tussen de factoren arbeid, kapitaal en staat. Als jij minder loon krijgt door een indexsprong, zijn het de bedrijven en de

staat die er van profiteren. Er is niet enkel een impact op je loon nu. Latere indexeringen worden dan ook op een beperkter bedrag berekend. Met ook gevolgen voor eventuele latere sociale uitkeringen. Stel bijvoorbeeld dat je arbeidsongeschikt wordt, dan krijg je een lagere sociale uitkering, omdat die gebaseerd is op je vroegere loon. Ook je pensioen zal er van weten. Immers, hoe minder hoog je loon, hoe minder wettelijk pensioen je opbouwt. Hoe jonger je bent bij een indexsprong, hoe meer inkomen je gecumuleerd zal verliezen. II

“HOE JONGER JE BENT BIJ EEN INDEXSPRONG, HOE MEER INKOMEN JE GECUMULEERD ZAL VERLIEZEN”

THOMAS GREUSE,
ACV-STUDIEDIENST

IMF wil alle energieproducten schrappen uit de index

Wat zijn de gevolgen?

Benzine en diesel werden al geschrapt in de gezondheidsindex. Maar bij zijn laatste doorlichting van de Belgische economie stelde het Internationaal Muntfonds (IMF) in december voor om ook andere producten met sterk schommelende prijzen, zogenaamde volatiele producten, te schrappen. Waarbij ze dan kennelijk vooral denken aan energieproducten. Was dit het geval geweest in deze energiecrisis, hadden de werknemers en gerechtigden op sociale uitkeringen nog meer veel geld verloren. Een indexsprong in het kwadraat...

TEKST Thomas Greuse & Chris Serroyen | FOTO Juliya Shangarey

In de gezondheidsindex worden alcohol, tabak, benzine en diesel al uitgesloten. Het IMF stelt voor om ook andere producten die sterk afhankelijk zijn van internationale prijschommelingen te schrappen. Waarbij ze dan lijken te denken aan elektriciteit en gas. Al zou het ook kunnen gaan om andere energieproducten: hout, steenkool, mazout, LPG... We gaan misschien meer aan de weet komen als ze binnen enkele weken hun eindrapport over België presenteren. Wie weet bedoelen ze ook de voedingsprijzen, want die zijn ook sterk onderhevig aan internationale schommelingen.

Maar laat ons eens veronderstellen dat we alle energie uit de gezondheidsindex zouden hebben gehaald vanaf maart 2021. Dat zou voor alle werknemers tot een aanzienlijke vertraging van de indexering hebben geleid en dus tot een groot reëel loonverlies voor werknemers. Hoeveel precies? Dat hangt af van hun indexeringssysteem. Voor werknemers en uitkeringsgerechtigden die een aanpassing van hun loon of uitkering krijgen telkens de spilindex met 2% wordt overschreden, zou het verlies het grootst zijn. Tussen maart 2021 en januari 2023 zou de spilindex dan immers maar twee keer overschreden zijn in plaats van zeven keer nu.

Terwijl het IMF het probleem van prijschommelingen ook aan de bron had kunnen aanpakken. Bijvoorbeeld door een blokkering van de elektriciteits- en gasstarieven. Dan zou de inflatie aanzienlijk lager zijn geweest, met een minder grote loonindexering tot gevolg. Met dus minder voorwendsel om de index opnieuw onder druk te zetten. II

HET VOORSTEL VAN HET IMF ZOU TOT GROOT INKOMENSVERLIES LEIDEN VOOR WERKNEMERS EN UITKERINGSGERECHTIGDEN.

BOUGE 1.02.23

“Een indexsprong zou onaanvaardbaar zijn.”

Françoise Simar (74) engageert zich volop bij CSC Seniors, de Franstalige gepensioneerdenuitwerking van het ACV. De inwonster van Herve, in de provincie Luik, ging 10 jaar geleden met pensioen na een loopbaan in de gezondheidszorg. Voor haar mag het indexeringsprincipe onder geen beding worden losgelaten.

Françoise is 20 jaar geleden weduwe geworden. Ze krijgt een volgens haar ‘waardig’ pensioen. “Maar dat ik een goed gemiddeld pensioen heb, is dankzij het extra overlevingspensioen via mijn man. Zonder dit zou ik door mijn onvolledige loopbaan een heel klein pensioen hebben gehad van slechts 900 euro, niet genoeg om van te leven.” Voor haar is de handhaving van de indexering van lonen, wedden, sociale uitkeringen en pensioenen heel belangrijk. “De stijgende kosten van energie en basisproducten zoals brood hebben het dagelijks leven een stuk duurder gemaakt. Door de indexering kan je het koopkrachtverlies door de inflatie een stukje bijbenen, maar de indexering compenseert bij lange na niet de stijging van de kosten van het levensonderhoud.” De indexering heeft ook ongewenste gevolgen voor bepaalde uitkeringsgerechtigden, zegt Françoise. “Door de indexering was mijn inkomen net te hoog om nog langer het recht op een verhoogde tegemoetkoming bij het ziekenfonds te genieten. Het kwam op een paar euro aan. Om dergelijke problemen te voorkomen moet de indexering worden gecombineerd met een verhoging van de belastingplafonds. Zonder een aan de index gekoppelde verhoging van de belastingplafonds kan de indexering ‘gevaarlijk’ blijken voor bepaalde uitkeringsgerechtigden, die door het verlies van hun bevoorrecht statuut uiteindelijk aan koopkracht kunnen inboeten.” Ondanks dit probleem blijft de handhaving van het indexeringsbeginsel voor haar een belangrijk punt. “De recente indexering was een opsteker voor mijn koopkracht, ook al kwam er maar een tiental euro bij. Dat is niet veel, maar de indexering mag niet worden afgeschaft omdat die – ook al zijn het kleine – extra bedragen voor sommige mensen het verschil maken tussen overleven of niet. In deze context zou een indexsprong, zoals we die in het verleden hebben gezien, onaanvaardbaar zijn. Als je er iets beter voorstaat, voel je een indexsprong misschien niet onmiddellijk, maar een indexsprong speelt door in de toekomst. Als je de balans na 2 of 3 jaar opmaakt, dan zal je je realiseren dat die indexsprong een substantieel koopkrachtverlies heeft veroorzaakt.”

TEKST David Morelli | FOTO Guy Puttemans

Françoise

Een discussie over de index leidt vaak tot enkele sterke oneliners. Ze klinken goed, tot je er even over nadenkt. Om je te wapenen tegen het arsenaal dat tegenstanders van de index op ons afvuren, hebben we enkele van die oneliners – noem ze gerust dooddoeners – opgelijst, en leggen we uit waarom ze niet kloppen.

TEKST Bram Van Vaerenbergh | FOTO Rocharibeiro

NIET WAAR

EEN INDEX IN CENTEN IN PLAATS VAN PROCENTEN IS EERLIJKER

Net zoals de inflatie wordt de automatische loonindexering uitgedrukt in procenten en niet in euro's. Zou het dan niet socialer zijn om de indexering in centen toe te kennen, en niet in procenten? Iemand die 1.000 euro verdient en een indexering van 10% krijgt, zal immers maar 1.100 euro overhouden, terwijl iemand met een loon van 5.000 euro dan maar liefst 500 euro extra krijgt.

Maar in werkelijkheid is er niets sociaal aan een indexering in centen in plaats van procenten. In de eerste plaats wordt niemand rijker van een indexering. Het corrigeert enkel – met enige vertraging afhankelijk van je paritair comité – het koopkrachtverlies door de stijgende prijzen en beschermt zo zowel hogere als lagere inkomens tegen verarming.

Ook de stelling dat een index in centen een herverdeling van rijkdom is, omdat de lagere inkomens daarbij een relatieve koopkrachtcorrectie krijgen dan rijkere, is een kromme redenering. Er wordt niets herverdeeld, de lagere lonen behouden in het beste geval hun koopkracht, maar winnen niets. De enigen die winnen, zijn de werkgevers en de aandeelhouders die een hogere winstmarge zien omdat ze werknemers met hogere lonen niet of minder moeten bijpassen.

De verliezers zijn – naast de hogere inkomens – de overheid en de sociale zekerheid. Zij zien minder bijdragen binnenkomen. Hiervan zijn alle werknemers en mensen die genieten van een vervangingsinkomen de dupe, want de druk om te besparen op de sociale zekerheid zou toenemen.

NIET WAAR

WE WORDEN RIJKER VAN DE INDEX

Om te beginnen: een indexering levert niemand iets op. Het beschermt ons enkel tegen verarming. En die bescherming is dan nog niet volledig, omdat de indexering gebeurt op basis van de gezondheidsindex én er nog tal van vertragingseffecten zijn, in de ene sector al meer dan in de andere.

FACTCHECK OVER DE INDEX

DE INDEX MOET BEPAALD WORDEN OP HET MEDIAANLOON

NIET WAAR

Een ander idee is om de indexering toe te passen op het mediaanloon in ons land, en dit bedrag dan uit te keren aan alle werknemers die er recht op hebben. Ondanks het voordeel dat de formule weldegelijk herverdelend werkt van hoge naar lage lonen, blijft er toch ook een belangrijke herverdeling van arbeid naar kapitaal in zitten. Boven het mediaanloon zitten er weliswaar evenveel werknemers als onder het mediaanloon, maar omdat hun loon hoger ligt, zit er veel meer loonmassa boven de mediaan dan eronder.

Daarnaast zijn er ook bezwaren inzake betaalbaarheid: doorgaans zijn het niet de werkgevers die hoge lonen betalen die het meeste afzien van de indexering, maar eerder de sectoren van de lage lonen. Het gaat vaak om arbeidsintensieve sectoren, die het omwille van die reden – en de hoge concurrentiekracht – al moeilijk hebben om die lage lonen te betalen. Hen opzadelen met een extra indexering, zal al snel op economische bezwaren stoten.

GEEN LOONNORMWET, DAN OOK GEEN AUTOMATISCHE INDEXERING MEER

NIET WAAR

We strijden nu al even tegen de loonnormwet uit 1996. De Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) veroordeelde België reeds door te stellen dat die wet in strijd is met het fundamentele recht van werkenden op vrije loononderhandelingen. Daartegen hebben de werkgevers weinig verweer, dus gooien ze het over een andere boeg. “Loonnormwet weg, dan ook geen automatische indexering meer”, klinkt het dan. Volgens de werkgevers garandeert de loonnormwet immers de indexering van de lonen, én is dat dus ook een wettelijke ingreep in de vrijheid van onderhandelingen. Maar daar slaan de werkgevers de bal grondig mis: de indexering in de privésector wordt helemaal niet door een wet gegarandeerd, maar is het resultaat van cao's die afgesloten werden in sectoren en bedrijven. Net daarom heeft een deel van de werknemers in ons land geen recht op een automatische indexering van hun loon, omdat er in hun sector of bedrijf geen cao is, of omdat ze er van werden uitgesloten, of omdat de cao enkel een indexering voorziet van de sectorale minima. Al die cao's kwamen tot stand door vrije onderhandelingen, zonder dat er een wettelijke ingreep aan te pas kwam.

Werknemers zonder automatische indexering – of met slechts een gedeeltelijke – kunnen zich helemaal niet beroepen op de loonnormwet om een volledige indexering te krijgen van hun werkgever. Het enige wat de loonnormwet doet, is de wettelijke ingreep in de vrijheid van onderhandelingen enigszins milderden door te bepalen dat de wet door de regering of de werkgevers niet mag misbruikt worden om de eerder onderhandelde cao's niet uit te voeren. Inclusief de indexerings-cao's. Dat is geen ingreep in het recht op collectief onderhandelen, wel integendeel: het is een beperking van het recht voor regeringen om in te grijpen in eerder onderhandelde cao's.

EEN NETTO-INDEXERING IS EVEN GOED VOOR DE WERKNEMER

NIET WAAR

De werkgeversorganisaties ijveren meer en meer voor een netto-indexering, met als framing dat de werknemer evenveel zou overhouden. Maar dat klopt sowieso al niet, omdat er voor de netto verhogingen geen opbouw is van sociale rechten. Maar waar er vooral makkelijk aan voorbijgegaan wordt: dit zou een enorme aderlating voor de sociale zekerheid én collectieve diensten betekenen, waarvan de werknemers sowieso ook de dupe worden. Het ACV berekende dat een netto-indexering maar liefst 9,92 miljard euro (!) zou kosten aan de sociale zekerheid en de diverse overheden mochten we in 2022 en 2023 een netto-indexering hebben (gehad).

ONZE INFLATIE LIGT HOOG DOOR ONZE HOGE LONEN

NIET WAAR

De loon-prijsspiraal is nog zo'n argument dat vaak wordt bovengehaald als kritiek op de index. Kort uitgelegd: de gestegen loonkosten worden doorgerekend in de prijzen, waardoor er hogere looneisen volgen omdat de prijzen gestegen zijn. Maar dat is niet het geval de laatste decennia. Statbel, het Belgische statistiekbureau, berekende dat de inflatie vooral te wijten is aan de hogere energiekosten én de stijgende voedselprijzen, en dus niet het gevolg is van een loon-prijsspiraal. Komt daar nog eens bij dat bijna de helft van de werknemers (40%) pas in januari werd geïndexeerd, en dat de inflatie dus geen gevolg kon zijn van iets wat nog niet had plaatsgevonden. Sterker nog: de prijsverhogingen om de (hoge) winstmarges op peil te houden wegen sterker door dan de loonkosten.

Mijn frieten worden duurder, ook als de aardappelprijs daalt

De energieprijzen lijken dan wel gestagneerd, nu is het de beurt aan de voedingsprijzen die stormachtig toenemen. Consumentenvereniging Test-Aankoop berekende dat boodschappen doen eind 2022 maar liefst 19,7% duurder was dan in het begin van het jaar. Boter werd 38% duurder, en de prijs voor (diepvries)frieten nam zelfs met de helft (!) toe. En het valt op: we horen enkel dat de frietprijs stijgt omdat de aardappelprijs stijgt. Maar als de aardappelprijs daalt, daalt de frietprijs niet mee.

TEKST Bram Van Vaerenbergh | FOTO Nataliia K

De Belg heeft een baksteen in de maag, maar die baksteen ligt meestal op een laag frietjes. En het liefst van al: frietjes van de frituur. Dat die prijzen vrijwel jaar na jaar stijgen, lijkt ons niet te deren. We staan er ook

niet echt bij stil: de aardappelprijzen verdubbelden ook in het afgelopen anderhalf jaar. Maar op momenten dat de aardappelprijzen dalen – en die momenten zijn er ook – daalt de prijs van de frieten niet. De vaste kosten van de friturist stijgen

—//—
“De winstmarges per werknemer in de voedingsnijverheidssector verdubbelden tussen 2019 en 2022. Dat geld is in de eerste plaats naar de aandeelhouders gegaan.”

immers ook: stijgende energieprijzen, huur van de frituur, ... De stijgende aardappelprijs dient dan ook als alibi.

De frieten zijn maar een voorbeeld, maar ook de andere voedingsprijzen blijven stijgen. Een volle winkelkar was eind 2022 19,7% duurder dan begin 2022, becijferde consumentenorganisatie Test-Aankoop. Dat lijkt logisch, aangezien de productiecosten – door onder andere stijgende energieprijzen – hoger liggen. Maar een oorzaak ligt ook bij de grootste voedingsproducenten in ons land. Het overgrote deel van de lonen in België werd maar in januari 2023 geïndexeerd, en toch werden de prijsstijgingen al veel eerder doorgevoerd. Bovendien hebben de grootste producenten en verdelers in ons land nog het “geluk” dat ze vasthangen aan langlopende, vaste (en dus goedkopere) energiecontracten.

De winstmarges per werknemer in de voedingsnijverheidssector verdubbelden tussen 2019 en 2022. Dat kan een verantwoord beleid zijn als die winsten worden gebruikt om een buffer aan te leggen, maar in de praktijk gaat dat geld in de eerste plaats naar de aandeelhouders. De studiedienst van ACV Voeding en Diensten berekende dat – zelfs na de indexering – de sector nog zo'n 400 miljoen euro overwinsten zal boeken. ■

BELGIË IS EEN VAN DE WEINIGE LANDEN WAAR NOG EEN AUTOMATISCHE INDEXERING BESTAAT

“Vakbonden uit andere landen benijden onze index”

“De automatische loonindexering bestaat alleen in België.” We horen het maar al te vaak. Dat klopt niet helemaal. Kleine landen als Luxemburg, Cyprus en Malta hebben ook een vorm van loonindexering. En in sectoren in een aantal andere Europese landen zijn er mechanismen om de lonen aan te passen aan de inflatie. Het unieke aan ons Belgische systeem van indexering is dat het zo wijdverspreid is: (bijna) alle werknemers hebben recht op een automatische indexering van hun loon. Net als in onze (overwegend) performante sociale zekerheid, zijn vakbonden van over heel de wereld, meer dan geïnteresseerd in ons indexsysteem.

TEKST Bram Van Vaerenbergh | FOTO Ivan Smuk

“We mogen best trots zijn op onze index. We moeten dat zelfs! Vanuit het buitenland is er enorm veel vraag naar en interesse in het Belgische systeem van indexering, tot in Japan toe. Vakbonden van voornamelijk andere Europese landen willen weten hoe ons systeem precies in elkaar zit.”, zegt Marie-Hélène Ska, algemeen secretaris van het ACV. “Het Europees Vakverbond (EVV) toont ook interesse. De andere landen zijn vooral geïnteresseerd in onze verschillende soorten van indexering (mechanisme in openbare sector bij overschrijding spilindex, vast indexeringsmoment in aantal privésectoren, ...). Elk systeem heeft zijn voor- en nadelen, maar op middellange termijn is de indexering altijd een plus, onafhankelijk van het systeem dat wordt toegepast.”

“Het unieke aan ons systeem is dat het geldt voor de hele arbeidsmarkt én voor de inactieve bevolking: alle uitkeringen en pensioenen zijn ook gekoppeld aan de index. Er komt dan wel tegenkanting van de OESO en het IMF, zij pleiten voor de afschaffing van het systeem. Maar ze vergeten er wel bij te vermelden dat ze zélf een systeem van automatische indexering hebben voor hun lonen. En dat wordt betaald door de lidsta-

ten”, vervolgt Ska. Met een dekkingsgraad van werknemers die vallen onder een geïnstitutionaliseerd indexeringsmechanisme van maar liefst 98% doet enkel Luxemburg beter dan ons land.

Vertraging

Wat vooral uniek is aan het Belgische systeem, is dat ook de uitkeringen en minimumlonen gekoppeld zijn aan de index. “En dat vind ik misschien het belangrijkste aan heel het systeem”, zegt Torsten Müller, onderzoeker bij ETUI, het onafhankelijk onderzoekscentrum van het EVV. “De minimumlonen zijn in het afgelopen jaar zes keer aangepast, en omwille van het Belgische systeem van indexering is dat telkens vrijwel onmiddellijk gebeurd. En dat is belangrijk voor die groep mensen, omdat zij de crisis zeer snel voelen. Ook in het buitenland werden de minimumlonen aangepast, maar daar zit altijd een vertraging op. In meer en meer landen pleiten vakbonden voor een vorm van indexering wanneer ze onderhandelen over de lonen. In Spanje en Nederland bijvoorbeeld ijveren steeds meer vakbonden ervoor om indexeringsmechanismen op te nemen in de collectieve arbeidsovereenkomsten.”

—//—
 “De bewustmaking door onze jarenlange campagnes rond de index hebben er mede voor gezorgd dat iedereen beseft hoe belangrijk die is”

Marie-Hélène Ska,
algemeen secretaris ACV

Uit een studie van de KU Leuven blijkt dat de automatische indexering veruit de beste bescherming is tegen de uitholling van de koopkracht, zeker dit jaar door de hogere energieprijzen. Onze reële lonen daalden dan wel – omwille van de vertraging in het indexeringsmechanisme – maar het is minder uitgesproken dan in onze buurlanden Nederland en Duitsland. “In Duitsland zijn er wel akkoorden in sommige sectoren, maar zij kennen geen interprofessionele akkoorden zoals ons. In de kleinere ondernemingen die niet onder de sectorakkoorden vallen, vallen de werknemers zo uit de boot”, zegt Ska. “We zien nu grote acties in Groot-Brit-

tannië en in Frankrijk, met als drijfveer telkens de lage lonen op te trekken in lijn met de toegenomen inflatie. Mensen voelen zich in de steek gelaten nu dat niet automatisch gebeurt.”

Jaren '70

In heel wat landen werd de automatische loonindexering afgeschaft in de jaren '70, toen er – net zoals nu – een heel hoge inflatie was. Waarom bleef België dan vasthouden aan de indexering? “Het is een constante in onze geschiedenis: er was altijd aandacht voor de indexering. Ook in de jaren '70 was er een energiecrisis. We voerden altijd campagne rond de index, en die bewustmaking heeft er mede voor gezorgd dat iedereen beseft hoe belangrijk die is. Het feit dat we de indexering altijd zijn blijven verdedigen, zorgt er voor dat er een relatieve kalmte en sociale vrede is, zonder grote acties zoals we ze nu in het buitenland zien”, zegt Ska.

—//—
 “Het allerbelangrijkste aan het Belgische systeem? Dat de minimumlonen vrijwel meteen aangepast worden”

Torsten Müller,
onderzoeker ETUI

Dat bevestigt ook Müller. “Het is zeker opmerkelijk, want ook in landen als Denemarken, Frankrijk, Italië en Nederland – waar de indexering werd afgeschaft in de jaren '80 en '90 – stonden de vakbonden sterk. En toch zijn de tegenstanders er daar in geslaagd om de afschaffing van de indexering door te voeren. In België is er altijd een sterke traditie geweest rond de index, terwijl dat bijvoorbeeld in Duitsland niet zo was.”

“Er worden dan wel ballonnetjes opgelaten om de berekening van de indexering aan te passen, maar de indexering is de enige correcte manier om de inflatie tegen te gaan. Als je koorts hebt, gebruik je een thermometer om te bepalen welke behandeling je moet volgen. Wel, het indexmechanisme is in deze de enige correcte thermometer”, besluit Ska.

Index we trust

Het ACV lanceert een campagne met als slogan 'Index we trust' om het belang van de index in de verf te zetten. We willen het draagvlak voor de index versterken en aanvallen op de index counteren. De index is immers de beste bescherming in crisistijd. Door het indexmechanisme worden lonen, pensioenen en uitkeringen automatisch aangepast aan de prijzen. En behouden mensen (grotendeels) hun koopkracht. We claimen de index. De index is van ons. Zonder de vakbond is er immers geen index en geen koopkrachtbescherming.

Om die boodschap uit te dragen bij het brede publiek, werden een aantal campagnemiddelen uitgewerkt. Er is een **flyer** en een **invulaffiche** waarmee je in je onderneming aan de slag kan. In maart worden via heel wat bakkers **broodzakken** verspreid met de boodschap van onze indexcampagne. ACV-organisaties kunnen nog extra campagnemiddelen bestellen (een laagdrempelige 'indexkrant' om huis-aan-huis te bedelen, een **boodschappentas** met een slogan op, **stickers** en **muntjes** voor in winkelkarretjes).

De index is broodnodig.

De index zorgt er voor dat de lonen stijgen als de prijzen stijgen. Als de prijs van een brood stijgt, zullen de lonen mee stijgen. Dankzij de index.

Zo kan jij je brood blijven kopen (lekker toch?) en de bakker zijn brood blijven verkopen. Iedereen tevreden.

Het ACV zal het systeem van de index blijven verdedigen, want wij geloven in de index. Jij toch ook?

Alles over onze
indexcampagne vind je
op www.hetacv.be/index
(of via de QR-code op de
broodzak).

